

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและกฎหมาย การเลี้ยงสุกร

กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร

1

พรบ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

- 1) **มาตรา 55** กำหนดมาตรฐานสำหรับควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากแหล่งกำเนิด
- 2) **มาตรา 69** กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม

กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร

1

(ต่อ)

- 3) **มาตรา 70** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด ตามมาตรา 69 มีหน้าที่ต้องก่อสร้างติดตั้งหรือจัดให้มี ระบบบำบัดน้ำเสีย
- 4) **มาตรา 80** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิด ซึ่งมีระบบ บำบัดน้ำเสียมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผล การทำงานของระบบฯ

มาตรา ๘๒

มาตรา ๘๒ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้
เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่และเขตที่ตั้งของโรงงาน
อุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียหรือ
ระบบกำจัดของเสียของบุคคลใด ๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและ
พระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานของ
ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย หรือ
อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือ
มลพิษอื่น รวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียดสถิติ หรือข้อมูลเกี่ยวกับ
การทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าว หรือเมื่อมี
เหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๒ (ต่อ)

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงาน ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร

2

พรบ.การสาธารณสุข พ.ศ. 2535

- 1) กำหนดให้การเลี้ยงสุกรเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งผู้จะดำเนินการต้องขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- 2) ออกข้อกำหนดท้องถิ่นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ให้ผู้ประกอบการปฏิบัติ

กฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร

3

เป็นกิจการที่ต้องดำเนินการจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนการพิจารณาอนุญาต

มาตรฐานน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร

พารามิเตอร์	หน่วย	เกณฑ์มาตรฐานสูงสุด	
		ประเภท ก	ประเภท ข และ ค
ความเป็นกรดและด่าง (pH)	-	5.5 - 9.0	5.5 - 9.0
บีโอดี (BOD)	mg/l	ไม่เกิน 40	ไม่เกิน 80
ซีโอดี (COD)	mg/l	ไม่เกิน 250	ไม่เกิน 350
ของแข็งแขวนลอยทั้งหมด (TSS)	mg/l	ไม่เกิน 150	ไม่เกิน 200
ไนโตรเจนในรูปที่เคเอ็น (TKN)	mg/l	ไม่เกิน 120	ไม่เกิน 200
ฟอสฟอรัสรวม (TP)	mg/l	ไม่เกิน 5	ไม่เกิน 5

- มาตรฐานน้ำทิ้งประเภท ก
- มาตรฐานน้ำทิ้งประเภท ข และ ค

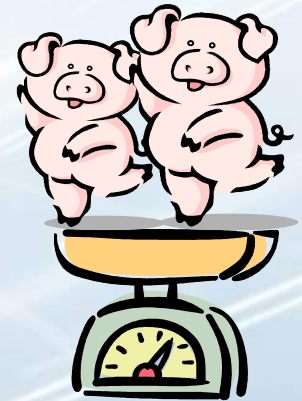
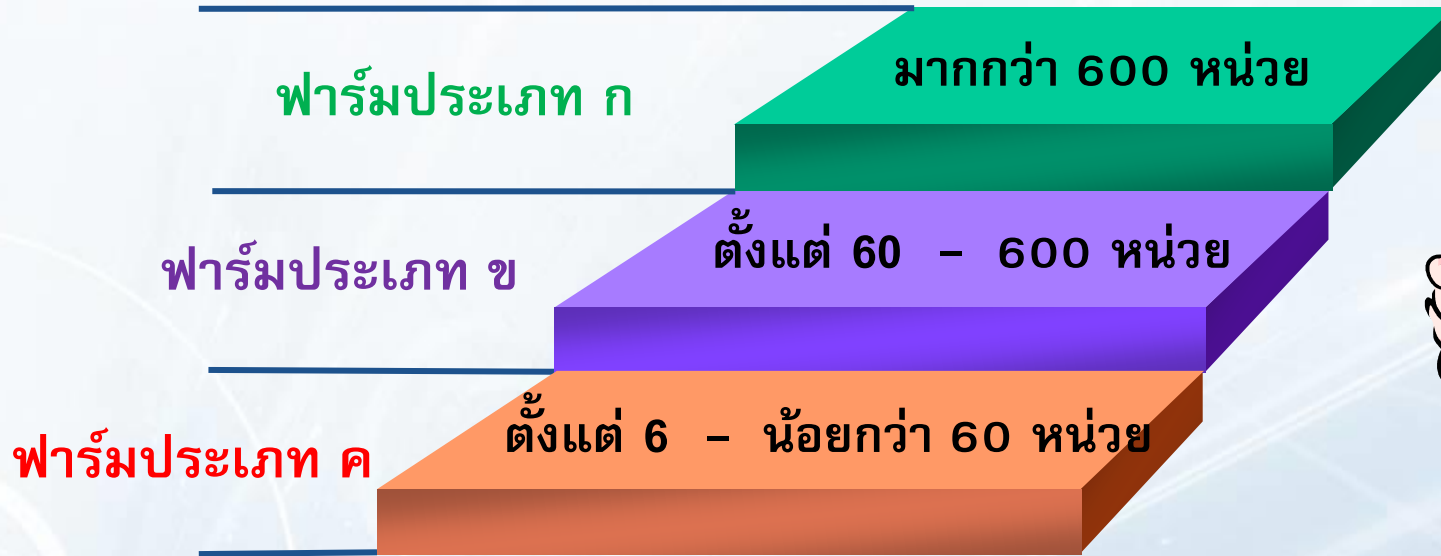
ใช้บังคับฟาร์มสุกรขนาดใหญ่ (มีน้ำหนักรวมหน่วยปศุสัตว์ มากกว่า 600 นปส.)
 ใช้บังคับฟาร์มสุกรขนาดกลาง (มีน้ำหนักรวมหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 60 - 600 นปส.)
 และฟาร์มสุกรขนาดเล็ก (มีน้ำหนักรวมหน่วยปศุสัตว์ ตั้งแต่ 6 - 60 นปส.)

แหล่งกำเนิดมลพิษประเภทการเลี้ยงสุกร

ฟาร์มสุกรประเภท ก และ ข
บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2545

ฟาร์มสุกรประเภท ค
บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2557

การแบ่งขนาดฟาร์ม

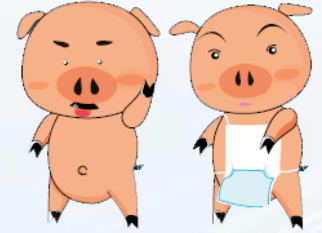

น้ำหนักหน่วยปศุสัตว์ 1 หน่วย
 = น้ำหนักสุทธิของสุกรพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ สุกรขุน และ
 ลูกสุกรชนิดใดชนิดหนึ่งหรือตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป
 ที่มีน้ำหนักรวมกันเท่ากับ 500 กิโลกรัม

ชนิดสุกร	น้ำหนักเฉลี่ย (kg)
พ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์	170
สุกรขุน	60
สุกรอนุบาล	12

การคำนวณหน่วยปศุสัตว์

$$= \frac{\text{จำนวนสุกรพ่อพันธุ์หรือแม่พันธุ์ ตัว} \times 170 \text{ kg.}}{500}$$

$$+ \frac{\text{จำนวนสุกรขุน ตัว} \times 60 \text{ kg.}}{500}$$

$$+ \frac{\text{จำนวนสุกรอนุบาล ตัว} \times 12 \text{ kg.}}{500}$$

= ? หน่วย

ปัญหามลพิษจากฟาร์มสุกร

น้ำเสีย

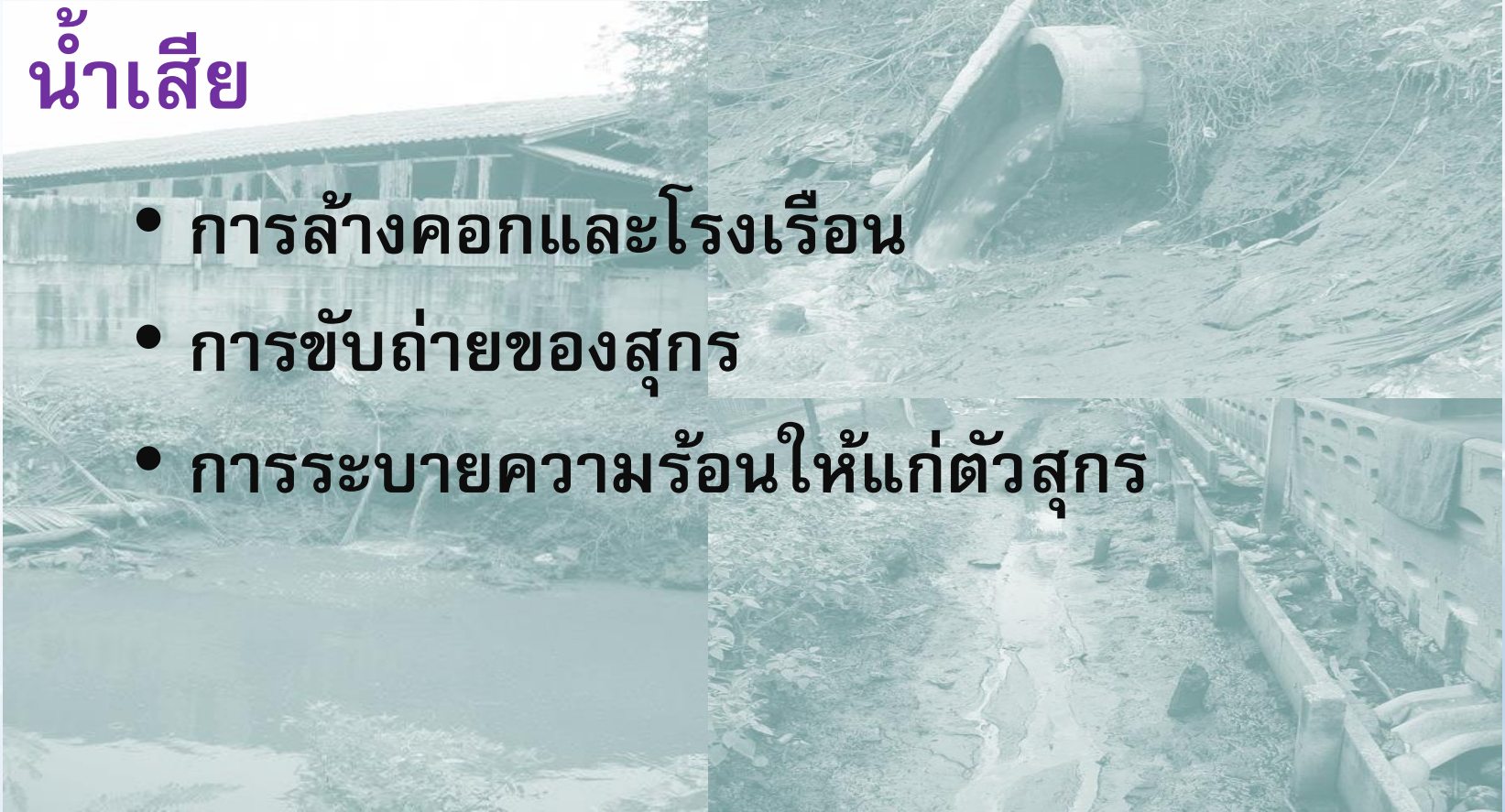

กลิ่นเหม็น

ปัญหามลพิษจากฟาร์มสุกร

น้ำเสีย

- การล้างคอกและโรงเรือน
- การขับถ่ายของสุกร
- การระบายความร้อนให้แก่ตัวสุกร

แนวทางการลดของเสียและน้ำเสียจากการเลี้ยงสุกร

การลดของเสียที่แหล่งกำเนิด
การเลี้ยงดูที่ดี
การจัดการภายในฟาร์ม

1

การใช้หมุนเวียน/การใช้ซ้ำ
การนำมูลสุกรและน้ำเสียไปใช้ประโยชน์

2

การบำบัด
การบำบัดน้ำเสีย

3

